

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ТЕХНОЛОГІЙ ТА
ДИЗАЙНУ

ЗАТВЕРДЖУЮ

в.о. ректора КНУТД
проректор з науково-педагогічної
та міжнародної діяльності

В.В.Чабан

2019 р.

ПРОГРАМА ДОДАТКОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ З РИСУНКУ

для здобуття ступеня бакалавра

зі спеціальності 182 Технології легкої промисловості
освітня програма: моделювання, конструювання та художнє оздоблення
виробів легкої промисловості

РЕКОМЕНДОВАНО

Вченою радою факультету дизайну

від «21» січня 2019 р.
Протокол № 7

РОЗГЛЯНУТО ТА СХВАЛЕНО

на засіданні кафедри
ергономіки і проектування одягу

від «17» січня 2019 р.,
Протокол № 7

Київ 2019

ВСТУП

Мета додаткового вступного випробування з рисунку для здобуття освітнього ступеня «бакалавр» за спеціальністю 182 «Технології легкої промисловості» (освітня програма «Моделювання, конструювання та художнє оздоблення виробів легкої промисловості») - визначення рівня підготовленості вступників, які бажають навчатися на факультеті дизайну у Київському національному університеті технологій та дизайну, та виявлення їх реальних знань, умінь і навичок як фахівців рівня молодшого спеціаліста.

Вимоги до здібностей і підготовленості вступників. Для успішного засвоєння освітніх програм бакалавра проектної спеціальності «Технології легкої промисловості» (освітня програма «моделювання, конструювання та художнє оздоблення виробів легкої промисловості») вступники повинні мати неповну вищу освіту (освітньо-кваліфікаційний рівень «молодший спеціаліст») та здібності до оволодіння знаннями, уміннями і навичками в галузі проектування та художнього оздоблення виробів легкої промисловості.

Завданнями додаткового вступного випробування є:

- перевірка розуміння вступником програмного матеріалу профільної дисципліни професійної підготовки;
- оцінювання здатності та умінь вступником до творчого та практичного використання набутих знань;
- аналіз ступеня усвідомлення та осмислення умов того чи іншого фахового проектного завдання і використаних професійних засобів для його вирішення.

Порядок проведення додаткового вступного випробування визначається Положенням про приймальну комісію КНУТД.

1. ЗАГАЛЬНИЙ ОПИС ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

Мета додаткового вступного випробування з рисунку - визначення здібностей вступників до проектної діяльності через виявлення образотворчих, об'ємно-просторових навичок роботи з композиційним простором та його колористичним відтворенням на площині аркуша.

Для створення художнього образу треба володіти вмінням виконання начерків, замальовок, етюдів, ескізів. Необхідним є розвиток образного мислення, уяви, спостережливості, вміння образотворчими засобами правдиво відтворювати натуру, передавати її конструктивні, об'ємні, матеріальні, просторові та тонально-колористичні якості.

Задум художника базується на різноманітних зображувальних засобах: об'ємі, матеріальності, просторі, колориті. Зображення тривимірного простору на площині здійснюється за допомогою перспективної та конструктивної побудови предметів. Наступний важливий засіб передачі об'єму на площині - це градація його світлотіні. Зображенню об'ємної форми на площині допомагає сама техніка роботи -

характер штриховки графітними олівцями. Матеріальність предметів, що зображуються, передається на площині насамперед характером світлотіні. Іншою важливою умовою є витриманість пропорційних натурі тональних та кольорових відмінностей.

2. ВАРІАНТИ ЗАВДАНЬ З РИСУНКУ

Для формування варіантів завдань застосовуються 8 гіпсових копій характерних і класичних голів, які використовуються в освітньому процесі на кафедрі рисунку та живопису КНУТД.

Разом введено 80 варіантів для рисунку голови - для кожної голови 10 ракурсів.

3. ВИМОГИ ДО ЗАВДАНЬ ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

Рисунок - варіанти виконання завдання: гіпсова антична голова. Важливою вимогою є вірна компоновка натури в форматі аркуша. Рисунок повинен бути конструктивним і побудованим пропорційно. В зображенні необхідним є передання характеру натури, чітка витримка пропорцій і тональне моделювання форми. Підпорядкування менш значимого головному, виявлення характерного, типового, підсилює правдивість зображення. Важливою характерною особливістю в зображенні предметів є їхні пропорції, співрозмірність в зображенні їх частин між собою та частинами предмету в цілому. Форму предметів виявляють завдяки освітленості. Ступінь освітленості поверхні залежить від кута падіння променя світла. На поверхні гранованих тіл переходи світлотіні більш чіткі, а на кривих поверхнях більш пливкі.

Чим більш віддалений предмет вглибину простору, тим менш чіткою стає контрастність світлотіні та яскравість відтінків кольору. Сила тону штриховки підпорядковується закономірностям світлотіні - послідовному розподілу світла по поверхні в залежності від її побудови: світло, напівтіні, тіні, рефлекси, тіні від предметів. Практичним вирішенням завдання зображення об'ємної форми предмету є ведення процесу рисунку від лінійно-конструктивної побудови з визначенням головних пропорцій предмету до трактовки об'ємної форми за допомогою світла і тіні. Процес рисунку ведеться від загального до поодинокого та від поодиноких деталей до більшого узагальнення. Вірно знайдені тональні відношення на рисунку надають зображенню предметів правдивість, матеріальність та переконливість.

Рисунок голови за гіпсовими моделями є необхідною складовою у вивченні рисунка, оскільки гіпсова модель **не рухома, однорідна за матеріалом, фактурою та кольором**, що допомагає рисувальнику зосередити увагу на формі голови як об'ємної скульптури.

1. Тривалість завдання - 4 академічних (3 астрономічних) години.
2. Виконується малюнок заданої гіпсової голови з обраного вступником ракурсу.
3. Розпочинаючи малювання голови з гіпсової моделі, корисно вивчити відому

систему пропорцій. Висота голови використовується як одиниці виміру при визначенні пропорцій фігури.

4. Рисунок гіпсової копії голови виконується графітними олівцями на папері формату А2.
5. Треба додержуватися стабільності при виконанні роботи – від композиції зображення на аркуші, через анатомічно обґрунтоване структурування форми до її світлотіньового моделювання.

Встановити модель треба таким чином, щоб лінія очей моделі перебувала на рівні очей того, хто малює. Це дасть змогу уникнути складних ракурсів.

Процес роботи над гіпсовою головою можна умовно поділити на декілька стадій:

1. Композиційне розміщення рисунка на аркуші. Вступник повинен схематично легким штрихом визначити в загальних рисах характер руху голови як великої маси.
2. Лінійна побудова. Визначивши положення голови в просторі, вступник намічає основні пропорції й уточнює характер форми. На цьому етапі важливо правильно сконструювати форму, строго дотримуючи її анатомії.
3. Детальне моделювання. Моделюючи деталі, необхідно стежити за переходом однієї форми в іншу, знайти правильні тональні відношення (світло, півтон, тінь, рефлекс).
4. Завершальна стадія. Закінчення всього зробленого раніше. Пластику голови, шиї та плечового пояса будують за допомогою опорних точок. Малюючи голову, необхідно спиратися в побудові її маси на опорні точки черепа. Зв'язок голови із шиєю визначають через положення хребта, голівки сьомого шийного хребця, яремної ямки. Найважливішу роль у пластиці шиї відіграють грудинно-ключично-соскоподібні м'язи й хрящі гортані, а у формуванні плечового поясу - капюшонні й дельта-подібні м'язи, надключичні й підключичні ямки. Плечовий пояс будують лінією, що проходить через напрямок ключиць, акроміальні відростки лопаток, а грудну клітку – через напрямок грудини.
5. Висвітлення голів природне, спрямоване, близьке до розсіяного, що треба враховувати при моделюванні гіпсової копії голови.

4. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ДОДАТКОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

1. Авсеян О.А. Натура и рисование по представлению / О.А. Авсеян. - М., 1985
2. Арнхейм Р. Искусство и визуальное восприятие / Р. Арнхейм. - М., 1989
3. Аронов В. Р. Художник и предметное творчество / В.Р. Аронов. - М., 1987
4. Беда Г.В. Основы изобразительной грамоты / Г.В. Беда. - М., 1981

5. Максименко А. В. Рисунок / А.В. Максименко. - Львів, 2005
6. Василевская Л.А. Специальное рисование / Л. А. Василевська. - М., 1989
7. Медведев Л.Г. Формирование графического художественного образа на занятиях по рисунку / Л.Г. Медведев. - М., 1986
8. Ростовцев Н. Н. Развитие творческих способностей на занятиях рисования / Н.Н. Ростовцев, А.Е. Терентьев.- М., 1987
9. Кирцер Ю.М. Рисунок и живопись / Ю.М. Карцер. - М, 1982
10. Королёв В. А. Материалы и техника рисунка / В.А. Королев. - М., 1984
11. Кулебякин Г.И., Рисунок и основы композиции / Г.И. Кулебякин. - М., 1988
12. Ли Н., Основы учебного академического рисунка / Н. Ли. - М., 2004
13. Львов С. Д. Альбрехт Дюрер / С.Д. Львов. - М., 1985
14. Ростовцев Н.Н. Методика преподавания изобразительного искусства в школе / Н.Н. Ростовцев. - М., 1980
15. Соловьева Б. Искусство рисунка / Б.Соловьева. - М., 1989
16. Сухомлинова Е. С. Натюрморт / Е.С. Сухомлинова. - М., 1985
17. Фитцум В. Ю., Кузнецов Ю. И. Рисунки старых мастеров / Ю.В. Фитцум, Ю.И. Кузнецов. - М., 1981
18. Шорохов Е.В. Композиция / Е.В. Шорохов. - М, 1986

5. СТРУКТУРА ЕКЗАМЕНАЦІЙНОГО ЗАВДАННЯ

**Завдання до додаткового вступного випробування з рисунку
для здобуття освітнього ступеня «бакалавр»**

**зі спеціальності 182 Технології легкої промисловості
освітня програма: моделювання, конструювання та художнє оздоблення
виробів легкої промисловості**

Виконати рисунок голови людини (гіпс)

Час виконання: 4 академічні години

Матеріал: папір А2 (1/2 формату А1), звичайні олівці.

Основні вимоги:

- композиційне вирішення голови в заданому форматі;
- на основі лінійно-конструктивної побудови намітити загальний силует та пропорції голови;
- провести анатомічно-конструктивний аналіз постановки;
- за допомогою світло-тіньового моделювання зобразити деталі моделі, підкреслюючи характерні риси.

6. ЗАГАЛЬНІ ВИМОГИ ДО ОЦІНЮВАННЯ РОБІТ З ДОДАТКОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

Специфіка проведення та оцінювання творчих робіт полягає в тому, що протягом вступного випробування виконується завдання, результатом виконання якого повинна бути завершена творча робота.

У переважній більшості випадків при оцінюванні творчого потенціалу особистості вступника враховуються лише параметри, які можуть у майбутньому забезпечити безпосередній творчий результат. Однак людська особистість - цілісне поняття, в якому всі компоненти взаємопов'язані.

Тому оцінювання результату вступного випробування не може відбуватися як накопичення балів, творча робота повинна бути оцінена в комплексі як **системний та завершений твір**.

Критерії оцінювання вступних конкурсних робіт з РИСУНКУ

Максимальна оцінка за виконання вступної конкурсної роботи складає 200 балів за умови виконання всіх вимог, відсутність яких оцінюється зняттям балів за такою шкалою:

1. Незначні порушення композиційного вирішення рисунку	Знімається 20 балів
2. Значні порушення розміщення зображення на площині	Знімається 20 балів
3. Порушення пропорцій при зображенні гіпсової голови	Знімається 20 балів
4. Неточне відтворення характерних особливостей будови гіпсової голови	Знімається 10 балів
5. Порушення законів лінійної перспективи при зображенні гіпсової голови (перспективні скорочення форми)	Знімається 20 балів
6. Неправильна передача повітряної перспективи	Знімається 10 балів
7. Неконструктивна побудова форми у рисунку гіпсової голови	Знімається 20 балів
8. Порушення зображення цілісності форми (не підпорядкованість другорядного головному)	Знімається 20 балів
9. Недостатнє моделювання форми	Знімається 20 балів
10. Недосконалість світлотіньової розробки форми рисунку гіпсової голови	Знімається 10 балів
11. Недотримання тонального масштабу рисунку	Знімається 10 балів
12. Низький рівень технічного виконання рисунку	Знімається 20 балів

При оцінці творчі роботи аналізуються з позицій виразності, логічного завершення та естетичної доцільності, з точки зору відповідності сучасним вимогам до навчальної методики виконання подібних робіт.

Рівні виконання конкурсної роботи відповідають наступній оціночній шкалі:

- 180-200 балів – «відмінно»
- 150-179 балів – «добре»
- 100-149 балів – «задовільно»
- 0-99 балів – «не склав»

Програма додаткового вступного випробування для здобуття освітнього ступеня «бакалавр» за спеціальністю 182 «Технології легкої промисловості», освітня програма «Моделювання, конструювання та художнє оздоблення виробів легкої промисловості» розглянута на засіданні Приймальної комісії Київського національного університету технологій та дизайну.